

FIETS
Agenda

Dit weekend

ZATERDAG 22 SEPTEMBER

Dessel.20-30-40 km.9.30-14.30 u., Campinastrand,Zanddijk 62.
Geluvelde.30-60-100 km.7.30-14 u., Café 't Hoekske,Menenstraat 174.
Herzele.20-40-50-65 km.8-14 u., Sporthal De Steenoven,Kerkkouter 40.
Ingelmunster.30-45-65 km.7-14 u., Grondwerken Soenens,Doelstraat 142.
Torhout.40-85 km.8-14 u.,Taverne Stadhuis,A.Deleustraart 15.
Voormezele.25-40-55 km.8-14 u., Sint-Elooishoeve,Vaartstraat 18.

ZONDAG 23 SEPTEMBER

Bocholt.23-47 km.8.30-11.30 u., Sportcomplex,Brogelersweg 59.
Genk.65 km.8-11 u.,Bloso Centrum, Kattevennen 15.
Grobbendonk.25-50-100 km.8-11.30 u., Militair Domein,Bevrijdingstraat 31.
Herzele.25-5-80-110 km.8-10 u., Sporthal De Steenoven,Kerkkouter 40.
Izegem30-45 km.7.30-10.30 u.,

Feestzaal Iso,Sint-Jorisstraat.
Melsele.40 km.13.30 u., O.L.V.van Gaverlandkapel.
Pepingen.MTB-tour (25-40-55-70 km). 7.30-12 u.,Stadion Paul Claes, Vroembos 17.
Torhout.40-85 km.8-10 u.,Taverne Stadhuis,A.Deleustraart 15.
Turnhout.44 km.13.45 u.,Taverne Klaverhof,Steenweg op Marksplas 2.

Volgend weekend

ZATERDAG 29 SEPTEMBER

Ertvelde.MTB-weekend (diverse afstanden),8-14 u., Sporthal Hoge Wal, Guldensporenlaan 34.
Heusden-Zolder.55 km.13-14 u., Feesttent,Koolmijnlaan.
Ichtegem.35-50 km.8-14 u.,Café Sint-Cecilia,Engelstraat 10.
Mortsel.50 km.12-14 u.,Café HofVan Rieth,Molenlei 68.
Namen.55-78 km.Start:8.30-10 u., Institut Sain-Aubain,Rue H.Blés 192.

WANDEL
Agenda

Dit weekend

ZATERDAG 22 SEPTEMBER

's Gravenvoeren. 6-12-18-23-30 km 07.30-15 u.Kursaal,Boomstraat 27
Hasselt.4-7-13-21-30 km.7-15 u.Zaal De Borggraaf,Borggravevijverstraat z/n
Ardooie.4-8-12-18-24-30 km.7-15 u. Lagere school De Horizon,Krommestraat 2
Zottegem.25-50-75-100-125 km.11 u. Parochiaal centrum Velzeke, Sint-Martinusplein
Itegem.6-12-16-20-25-30 km.7-15 u. Parochiezaal Sint-Guibertus, Schoolstraat 28
Hamme.8-15-25 km.08.30-14 u. Tentendorp,Marktplein.
Assebroek.6-10-14-22-29 km.8-15 u. Abdij Steenbrugge Zaal 't Centrum, Baron Ruzettelaan 296
Oostkamp.7-12-20 km.7-15 u.Koning Boudewijnschool,Marechalstraat 30
Wervik.6-12-15-21-30-42 km.7-15 u. Sint-Jozefscollege,Magdalenastraat 29
Berlare.4-6-12-18-24 km.07.30-15 u. Festivalhal,Donklaan 123

ZONDAG 23 SEPTEMBER

Reppel.4-7-12 km.7-15 u.Sporthal Lagere School,Bergerheidestraat 4.
Wellen.4-6-12-16-20 km.07.30-15 u. De Meersche,Molenstraat 6.
Meerhout.4-8-14-19-25-33-43 km.7-15 u. Meerhout-Zittaart,Lindestraat 22.
Eeklo.5-10-15-20 km.8-15 u. O.L.V.Ten Doorn,Dullaert 4.
Lovenjoel.4-6-12-20-30 km.7-15 u. Cultureel Centrum,Keizerstraat.
Berg.5-8-12-16-20-25 km.7-15 u. Ons Tehuis Brabant,Perksesteenweg 126.

Volgend weekend

ZATERDAG 29 SEPTEMBER

Gellik.4-6-12-21-30-42 km.8-15 u. O.C.'t Klooster,Biesweg 12.
Sint-Job-in-'t-Goor.4-8-13-18-22-30 km 07.30-15 u.Zaal 't Goorhof,Kerklei.
Westouter.15 u.(25-50-75 km). 06.30 u.Feestzaal Corneblomme, Poperingestraat 6.
Huldenberg.6-12-18-24-30 km. 8-15 u.'t Pakhuis,E.Gillisstraat 7.

Sint-Lenaarts.50 km.12-14 u., Café Sportvriend,Dorpsstraat 92.
Testelt.50 km.12.30-14 u.,Café Meulenbergske,Kapelstraat 1.
Vichte.50-80-130 km.8-14 u., Gemeenteschool,Beukenhofstraat 38.

ZONDER 30 SEPTEMBER

As. Diverse afstanden.Café 't Gedacht, Dorpsstraat 83.
Averbode. 50 km.Start:8-9 u.,Café 't Vraagteken,Westelsebaan 16.
Dranouter.55-105 km.7.30-9.30 u., Wijngoud Monteberg,Smijterstraat 4.
Ertvelde. Diverse afstanden.8-10.30 u., Sporthal Hoge Wal,Guldensporenlaan 34.
Hamme.60 km.9.45 u.,Durmedroom, Kaaiplein 28.
Hamont.35-70 km.10 u.,P.C.Den Burg, Burg 34.
Herenthout. 35 km.8-10 u.,Café Molenhuis,Molenstraat 52.
Koekelare.33-65 km.8-10.30 u.,Taverne 't Kroegje,Dorpsstraat 50.
Ranst. 35 km. 8-10 u.,Gemeentelijke Lagere School,Schoolstraat 17.

Opitter.5-7-13-23 km.7-15 u. Kantine FC Opitter,Opstraat.
Melle.4-6-12-18-25-35-50 km. 7-15 u. College Paters Jozefieten, Brusselsesteenweg 459
Oostduinkerke.6-12-18-22 km.8-15 u. Sunparks, Polderstraat 158.
Zwevegem.5-10-15-20 km.8-15 u. Zaal O.C.Kappaert,Stedestraat 39

ZONDAG 30 SEPTEMBER

Groede.5-10-15-23-30 km.8-15 u. Groede Podium, Gerard de Moorsweg 4
Maldegem.7-14-21-28 km.07.30-15 u. Zaal De Ark,Kanunnik Andrieslaan 5
Oedelem.6-11-17-21 km.8-15 u. Land-en Tuinbouw Instituut,Bruggestraat 190
Gellik.4-6-12-21-30-42 km.8-15 u.O.C. 't Klooster,Biesweg 12
Brasschaat.5-8-13-20-25-30 km.8-15 u. Zaal D'Ouwe Kerk,Lage Kaart 644.
Halen.5-9-13-21 km.7-15 u.Buurthuis, Zerkstraat
Ophasselt.7-10-16-22-32 km.07.30-15 u. Werkhuis Derito,Kruispunt N8 met N42
Stekene.6-12-17-20-30 km.8-15 u.Zaal 't Helleken,Preekekeplein 8.
Oostduinkerke.6-12-18-22 km.8-15 u. Sunparks Oostduinkerke,Polderstraat 158

700 jaar Spaanse geschied

De typische mudejar-minaret uit de 14de eeuw in het dorpje Archez is een van de beter bewaarde mudéjar-restanten.

Canillas de Aceituno h Foto's Jako

Toeren lan

Verblijf je in Málaga of aan de Costa del Sol en heb je tijd voor een trip in het binnenland? Dan is de Moorse route (‘Ruta Mudéjar’) een echte aanrader. Langs roomwitte bergdorpjes met invloeden uit de meer dan 700 jaar Moorse overheersing, maar ook door de ongerepte Andalusische natuur.

JAKOBIEN HUISMAN

De toeristische dienst van Andalusië stip-pelde een route uit van 75 km over goed be-gaanbare wegen langs dorpjes die exem-plarisch zijn voor de laat-Moorse tijd waar-in de mudéjar-architectuur hoogtij vierde. Alle vijf dorpjes liggen in de streek La Axar-quía (ten oosten van Málaga) in de voetheu-vels van de Sierra de Tejeda, Almijara y Al-háma. Hoewel ze op een steenworp liggen van de Costa del Sol, bleven deze dorpjes gelukkig gespaard van het massatoerisme.

1 Arenas

HET FEEST VAN DE MUILEZEL

De tien kilometer van provinciestadje Vé-lez-Málaga naar Arenas kan je gerust spec-taculair noemen. De weg leidt dwars door een steile bergketen die, hoewel vlak achter de kust, van de bewoonde wereld lijkt af-gesloten. Arenas is een typisch Andalusisch dorpje waar de moderniteit haar intrede nog niet heeft gedaan. Het dorp is lokaal be-kend om zijn jaarlijkse *féria de la mula*. Tij-dens deze markt maken tientallen ezels, muilezels en muildieren uit de verre om-trek hun opwachting op het waarschijnlijk enige vlakke stuk grond dat ze in dit steile

berggebied konden vinden. Ezels zijn zo sterken taai dat ze in het meest onherberg-zame gebied kunnen gedijen, meteen ook de reden waarom de steile heuvels hier nog vaak met ezeltjes worden bewerkt. Ook op andere dagen zie je vaak lastdieren langs de kronkelende bergweg wandelen, al dan niet bereden door een olijvenboer. Wat mudéjar-architectuur betreft is vooral de 16de-eeuwse kerk van Santa Catalina - de patroonsheilige die van 12 tot 14 augustus wordt gevierd - een bezoekje waard. Zo-als bij vele mudéjar-kerken was dit ooit een moskee en werd de schitterend gedeco-reerde vierkante torenspits bewaard.

2 Archez

ZOETE WIJN IN COLAFLESSEN

Archez is wat je noemt een slaperig dorpje dat qua sfeer haast niet verder kon afstaan van de drukke Costa del Sol, één bergketen verder naar het zuiden. Afgezien van het handvol geïnteresseerden die deze route volgen, komen hier nagenoeg geen toeris-ten. Archez ligt op een steenworp van het veel drukkere en toeristischere Cómpeta, en leeft ook voor een groot deel van de wijn-

20jaar

Goed Gevoel

GRATIS JUWEEEL
VOOR IEDEREEN

Goed Gevoel bestaat
20 jaar en viert feest!

Goed Gevoel verwent haar lezers met een feestelijk juweel, VOLLEDIG GRATIS. Kies uit 3 schitterende hals-kettingen: glamoureu s rood, stijlvol goud, feestelijk zilver en maak jouw feestoutfit compleet!

e5mode

Vanaf woensdag 26 september!

edenis samengevat in 5 hoogtepunten

... heeft een mudéjar-fontein, La Fuente de San Sebastian, met de typische tegeltjes én vers bronwater.

In Salares worden de muren elk jaar opnieuw friswit gekalkt voor de feria. Hier is de mudéjar-architectuur het meest zichtbaar, onder meer in de Santa Ana-kerk en minaret.

ngs Moorse witte dorpjes

gaarden die de heuvels hier domineren. Archez heeft onmiskenbare Moorse wortels. De schitterende 16e-eeuwse Iglesia de Nuestra Señora de la Encarnación (Onze Lieve Vrouwe-kerk van de Incarnatie) heeft een typische mudéjar-minaret, die ouder is en dateert uit de 14de eeuw. De minaret werd gebouwd op een voormalige moskee door de stam van de Nasriden in dezelfde periode als het Alhambra in Granada. Opvallend zijn de bakstenen ornamenten (*sebka* genaamd), de rand met blauwe en witte geglaazuurde tegeltjes en de blinde bogen die in de torenmuren zijn verwerkt. Deze kerk is een van de beter bewaarde restanten van de mudéjar cultuur. Terwijl we de uitleg lezen op het bord voor het kerkpleintje gaat er in de straat ernaast een deur open. Een kat op drie poten haast zich hinkend weg als een oud besje ons uitnodigt om even in haar huis te komen kijken. Ze biedt vijgenbrood en amandelen aan. En ook pasas, krenten van druiven die ze waarschijnlijk zelf heeft gedroogd op een van de pasero's, of droogbedden, op de heuvels in de buurt. Uiteindelijk kopen we haar zoete wijn, gemaakt van dezelfde moscateldruiven en bewaard in een plastic colafles. We drinken nog een *café solo* in de lokale

dorpsbar 'El Gordo' (de dikzak) en vervolgen dan onze weg. Op naar de volgende stop op onze route.

3 Salares

ALLE WEGEN LEIDEN NAAR EL THEO

Salares is een pareltje van een dorp, waar de muren elk jaar opnieuw friswit worden gekalkt voor de feria. Hier is de mudéjar-architectuur het duidelijkst zichtbaar. Maar in plaats van naar de Moorse Santa Ana-kerk (net als in Archez ooit een moskee en ook de minaret werd bewaard) of de oude Romeinse brug, leiden alle wegen hier kenmerkend naar 'Bar El Theo'. Nog voor je het dorp binnenkomt, zie je namelijk al overal houten bordjes hangen met dit opschrift, zodat we eigenlijk geen keuze hebben: we moeten willens nillens naar El Theo! Het barretje is ook een restaurant, en de eigenaar - Theo dus - blijkt een geschikte kerel die verlekkerd naar onze camera staart terwijl hij ons een paar borden *arroz completo* voorschotelt. «Ik ben ook fotograaf», zegt hij, en hij neemt me mee naar binnen waar een rek ansichtkaarten staat met foto's van Salares die hij heeft gemaakt. De

arroz smaakt zoals hij moet smaken, het bier is fris en de zon werpt haar felste stralen over het pleintje. Vanuit een van de huizen klinkt flamencomuziek met klagende Arabische jaleos, emotionele uitroepen. Jonge meisjes zijn er aan het buikdansen, een sjaal met lovertjes om de heupen. Ik vermoed dat ze oefenen voor de volgende feria: elke zomer wordt er een Moors feest gehouden. Al-Andalus leeft hier nog.

4 Sedella

DE POORT NAAR DE SIERRAS

We rijden verder en komen vier kilometer verder aan in nog zo'n snoepje, Sedella, waar zich een bezoekerscentrum van het aanpalende 40.000 hectaren grote natuurpark bevindt. Vanuit de hoge bergen bevoelen allerhande riviertjes en stromen de 'huertos' -groente- en fruitgaarden - in de buurt van het dorp. We bewonderen de 16de-eeuwse mudéjartoren van de kerk van San Andrés en de Casa Torreón - de vroegere burgemeesterwoning: een schitterend historisch pand met een mudéjartoren met twee identieke hoefijzerbogen. In een boekje over de geschiedenis van de omgeving lezen we het verhaal over de oude molenaar van Sedella die in de jaren veertig, toen Franco hier de opstandige bevolking uithongerde, op een geheime verdieping in zijn molen altijd een extra voorraad meel opzijhield voor behoeftige families. De molenaar zou nog altijd leven en heeft zich sinds hij op rust is in het dorpje zelf gevestigd. De dorpingen belonen zijn vriendelijkheid van weleer door hem nooit te laten betalen voor zijn tapas en drankjes. Heb je tijd, dan kan je vanuit Sedella prachtige wandelingen maken in het hoger gelegen natuurpark Sierras de Tejeda, Almijara y Alhama.

5 Canillas de Aceituno

DE ANDALUSISCHE ZIJDEROUTE

Ongeveer zeven kilometer verderop ligt Canillas de Aceituno, iets groter en toeristischer dan de vorige dorpjes, maar op en top Spaans. Het doet zelfs een beetje 'stads' aan; mensen zijn hier chiquer gekleed, restaurants mooier gedecoreerd. Maar de oude mannetjes op het centrale plein verschillen nauwelijks met die van de andere dorpjes in de omgeving. In tegenstelling tot wat je zou denken heeft de naam van het

dorp niets te maken met het Spaanse woord voor olijf - 'aceituna'. De naam Canillas stamt uit de tijd dat hier veel riet (*caña* in het Spaans) stond en komt van het Latijnse *canillae* (plaats waar riet groeit). Het achtervoegsel *aceituno* verwijst naar de tijd dat de Moren hier zijde produceerden. Het Arabische woord voor zijde is namelijk 'azzeytun'. In de omgeving staan nog altijd veel moerbeibomen, stille getuigen van de productie van zijderupsen. Tegenwoordig leeft Canillas meer van de olijven en de rozijnen die in de herfst liggen te drogen op speciale droogbedden (*pasero's*), afgebied met afgeronde witgestukte muurtjes. We besluiten onze tocht op een terrasje tegenover La Casa de Diezmos (met weer die typische tweeling hoefijzerbogen, zoals in Sedella), waar de lokale bevolking haar bestelling voor zijde moest afdragen aan de kalief. Ik lees dat vanuit Canillas de enige echte Spaanse zijderoute vertrok. Ze liep verder naar het noorden, langs Alcaucín en dwars door de bergpas van Zafarraya naar het mondaine Granada, waar het hof van de Nasriden was gevestigd in het wereldberoemde Alhambra. Nog een tip: in Bar La Sociedad in het centrum van Canillas de Aceituno kan je goed chivo al horno eten. Chivo is het vlees van jonge geitenbokjes, een lokale specialiteit.

PRAKTISCH

BESTE SEIZOEN: het voor- en najaar, wanneer de temperatuur mild is en de natuur op haar mooist.

VERVOER: auto of scooter
TIP: vlieg low-cost op Málaga, bijvoorbeeld met Jetairfly en huur een auto op de luchthaven (bijvoorbeeld via MálagaCar.com).

AFSTAND: 75 km

START: Vélez-Málaga, op ± 30 km van de stad Málaga

EINDBESTEMMING:

Canillas de Aceituno, op ± 50 km van de stad Málaga
LOGIES: wie aan de kust verblijft, kan de route in één dag afleggen. Leuker is natuurlijk om ook in het binnenland te logeren.

B&B Casa Agradable in Arenas, uitgebaat door een sympathiek Nederlands koppel, heeft een uitstekende reputatie. Prijs: 89 euro per kamer per nacht.

www.casagradable.nl

Wie waren de mudéjar?

Leraar Francisco Angel Camacho González (53) is gefascineerd door de mudéjarcultuur. In een van de dorpjes legt hij ons uit wat mudéjar precies betekent: «De mudéjar waren de Moren die na de Reconquista (1492) in Spanje bleven. Deze moslims sloten een pact met de christenen om in het voormalige Al-Andalus te kunnen blijven met behoud van hun religie. Ze onderwierpen zich aan de christelijke cultuur, maar behielden sommige gebruiken uit de Moorse tijd. Het woord mudéjar (*mudayyan*) betekent dan ook 'onderworpen' in het Arabisch. Mudéjar is ook de gelijknamige architectuurstijl uit de 12de tot 16de eeuw; een authentiek Spaanse stijl. Mudéjar ambachtslieden verstonden hun vak zo goed en hun stijl viel zo in de smaak bij de Spaanse katholieke koningen dat veel kerken in deze stijl werden gebouwd, soms gewoon op de fundamenten van een voormalige moskee. Mudéjar gebruikt afgeronde, kleine bakstenen, hoefijzerbogen, uitgestanst hout, rivierstenen en riet. Een heel praktische stijl - met wat in de directe omgeving te vinden was - die door de eeuwen heen zo populair bleef dat je in heel Spanje voorbeelden vindt van neo-mudéjar uit de 19de en 20de eeuw, zoals de Iglesia de San Isidro Labrador en de olijfgraanmolen Molino de San Antón, in Periana (*niet ver van de mudéjar-route, red.*). De molen werd in ere hersteld door Francisco's vader en z'n oom, die zich het vakmanschap van de mudéjar hadden eigen gemaakt om de traditie levend te houden.»